

INTENTIEVERKLARING

STIMULEREN GOEDERENVERVOER OVER HET SPOOR

(versie 14 mei 2019)

Ondergetekenden, zijnde:

1) Namen van de spoorgoederenvervoerders
hierna 'Spoorgoederenvervoerders' genoemd,

2) De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
hierna 'Staatssecretaris' genoemd,

Gezamenlijk tevens te benoemen 'Partijen',

in aanmerking nemende dat,

- De Spoorgoederentafel op 14 juni 2018 samen met de Staatssecretaris een Maatregelenpakket Spoorgoederenvervoer heeft vastgesteld om de ambities in het Regeerakkoord waar te maken mede gebaseerd op het Masterplan Spoorgoederenvervoer dat de Spoorgoederentafel op 9 maart 2018 aan de Staatssecretaris heeft aangeboden,
- De Staatssecretaris op 19 juni 2018 dit Maatregelenpakket Spoorgoederenvervoer aan de voorzitter van de Tweede Kamer heeft aangeboden,
- Partijen beogen om met het Maatregelenpakket Spoorgoederenvervoer de positie van het spoorgoederenvervoer ten opzichte van andere modaliteiten en de buurlanden te verbeteren, omdat het relatieve kostenniveau van dit vervoer in de afgelopen jaren is verslechterd en het vervoersvolume (in tonnen ladinggewicht) is gestagneerd,
- Daarmee Partijen in gezamenlijkheid invulling willen geven aan de ambitie in het Regeerakkoord om de spoorwegen een belangrijke bijdrage te laten leveren aan het beperken van toenemend vervoer over de weg en het beperken van uitstoot die slecht is voor het klimaat,
- Partijen daarbij onderkennen dat in de discussie over het Klimaatakkoord een positieve rol voor het duurzame en veilige spoorgoederenvervoer is benoemd,
- Partijen daarbij ook onderkennen dat het ministerie vanuit de ambitie om een toekomstbestendige 'data delen infrastructuur' voor de gehele goederenvervoerketen te realiseren een digitale transport strategie goederenvervoer heeft geformuleerd om optimaal te kunnen profiteren van de mogelijkheden die digitalisering aan het goederenvervoer biedt.
- De ambities in het Regeerakkoord vertaald zijn in een groei-doelstelling: de omvang van het goederenvervoer per spoor moet groeien van het huidige niveau van 42 miljoen ton (2016) naar 54 tot 61 miljoen ton in 2030,
- Partijen de noodzaak van de in de brief van de Staatssecretaris aan de Tweede Kamer van 19 juni 2018 geschetste maatregelen, acties en wederzijdse inspanningen onderkennen en daarmee deze brief onderdeel uitmaakt van deze Intentieverklaring,
- Partijen het nut van een toekomstvast, digitaal gestuurd, volledig interoperabel spoorstelsel in Europa onderschrijven. Vanuit dat perspectief werken Partijen samen aan een transitie naar ERTMS die in combinatie met andere maatregelen Spoorgoederenvervoerders in staat stelt kostenefficiënt en bedrijfseconomisch verantwoord te opereren en het level playing field van het spoor ten opzichte van andere modaliteiten ten minste in stand houdt.
- Partijen de wens hebben om te komen tot een integraal en robuust beleidskader voor trillingen door spoorverkeer waarin, met inachtneming van de voorgenomen groei- en klimaatdoelstellingen, de omgevingshinder langs spoortracés zoveel mogelijk wordt beperkt.

- De Staatssecretaris daarom bereid is om voor het Maatregelenpakket Spoorgoederenvervoer financiële middelen beschikbaar te stellen en de kosten van het spoorgoederenvervoer op korte en middellange termijn wil verlagen door een tijdelijke subsidieregeling in te voeren voor de periode 2019 – 2023 met een maximum budget ter grootte van € 70 miljoen over deze gehele periode om de concurrentiepositie van het spoorproduct te verbeteren zodat groei wordt gestimuleerd,
- De Staatssecretaris het belang van verdergaande harmonisatie in de berekeningswijze van de Vergoeding Minimum Toegangspakket bij de Europese Commissie onder de aandacht zal brengen en daarnaast zal ProRail onderzoeken hoe de berekeningswijze van dit pakket meer in lijn is te brengen met die in de buurlanden.
- De Staatssecretaris in verband met de kostenefficiënte transitie naar ERTMS bij wil dragen aan het beperken van de (initiële) kosten voor spoorgoederenvervoerders, wil voorkomen dat steeds opnieuw geïnvesteerd moet worden in kostbare extra aanpassingen aan ‘On Board Units’ (OBUs) en in operationele processen en daarom onder andere zoveel mogelijk Nederlandse functionaliteiten bovenop de basisspecificaties van de correct werkende interoperabele ‘standaard’ ERTMS level 2 functionaliteit van de Europese Unie voor vervoerders wil beperken,
- De Staatssecretaris via prijsprikkels en bijdragen aan pilots de omgevingseffecten vanwege spoorgoederenvervoer wil beperken en het gebruik van de Betuweroute wil bevorderen,

daartoe de volgende intenties wensen vast te leggen in deze verklaring:

1. De Spoorgoederenvervoerders nemen actief deel aan pilots die zich richten op efficiencyverbetering in de havengebieden en een betere samenwerking tussen havenbedrijven, ProRail en andere ketenpartners om werkprocessen op de uitwisselpunten tussen alle betrokken ketenpartners beter te optimaliseren, zodat de kosten verder verlaagd kunnen worden. Daarbij worden de mogelijkheden die de digitale transport strategie goederenvervoer kan bieden, betrokken.
2. De Spoorgoederenvervoerders spannen zich in om met ProRail een bijdrage te leveren aan onderzoek naar de oorzaken van trillingshinder en de mogelijkheden om deze hinder kosteneffectief te beperken en/of te mitigeren, waaronder deelname aan een praktijkproef ‘gedifferentieerd rijden’ binnen de ruimte die de dienstregeling in de avond en nacht daarvoor biedt. In deze pilot zullen de effecten op de omgeving, op de operatie op het spoor, op de veiligheid, op het kostenniveau van het spoorgoederenproduct, op het capaciteitsbeslag op de hoofdspoorweginfrastructuur en de juridische haalbaarheid worden beschouwd. Spoorgoederenvervoerders werken samen met ProRail het in dit punt genoemde onderzoek en de praktijkproef nader uit. De resultaten van de onderzoeken (inclusief de pilot) zullen aan de Spoorgoederentafel worden geëvalueerd.
3. De Spoorgoederenvervoerders spannen zich in om samen met verladers zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, modern materieel (wagons en locomotieven) in te zetten voorzien van effectieve technologie om omgevingshinder terug te dringen, om de onderhoudstoestand van materieel beter te monitoren en om de veiligheid te versterken.
4. De Spoorgoederenvervoerders spannen zich in om energie te besparen en te experimenteren met schone brandstoffen.
5. De Staatssecretaris zal, na ondertekening van onderhavige intentieverklaring, de subsidieregeling met terugwerkende kracht, vanaf 1 januari 2019, in werking laten treden. De Spoorgoederenvervoerders verplichten zich na ondertekening van onderhavige intentieverklaring conform de in deze verklaring vastgelegde intenties te handelen,

6. De Staatssecretaris evalueert de effectiviteit van voornoemde tijdelijke subsidieregeling in 2021 tussentijds, waarbij getoetst wordt of de subsidieregeling voldoende heeft bijgedragen aan de beoogde groei van het spoorgoederenvervoer en waarbij de inspanningen van de Spoorgoederenvervoerders op de in deze verklaring vastgelegde intenties worden betrokken,
7. De Staatssecretaris zal daar waar de maatschappelijke kostenbatenvethouding positief is, in beginsel positief staan tegenover het vrijmaken van budgettaire middelen voor infrastructurele maatregelen, waarbij te denken valt aan het verbeteren van de toegang tot het spoor (zoals terminals), aan elektrificatie, aan het inpassen van 740m treinlengte en aan innovatie.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
Drs. S. van Veldhoven – Van der Meer,

Ondertekende partij

